

Vrijwillig de armoede in



FIDESCO

KATHOLIEKE ORGANISATIE
VOOR INTERNATIONALE
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Beste familie, vrienden en bekenden,

Bij dezen mag ik jullie een eerste bericht sturen vanuit Baucau, Oost-Timor! Alhoewel ik op het moment dat ik dit schrijf pas net een maand begonnen ben met mijn missie, valt er al genoeg te vertellen. Ik ben goed aangekomen en begin mij hier al aardig thuis te voelen.

De aankomst in Oost-Timor

Op 6 oktober jl. zette ik samen met Julien, mijn Frans/Belgische collega en medevrijwilliger, mijn eerste stappen op Oost-Timorese bodem. Wij kwamen aan in de hoofdstad Dili en werden opgewacht door enkele andere Franse vrijwilligers van Fidesco, die al anderhalf jaar in Oost-Timor wonen en werken. Daarnaast waren er ook enkele leden van de Gemeenschap Emmanuel uit Dili. We werden begroet op Oost-Timorese wijze: toen we aankwamen kregen we een 'tais', een traditionele sjaal, omgehangen. Het omhangen van de 'tais', vaak in felle kleuren en motieven uitgevoerd, is een gebruik dat vaak voorkomt tijdens een welkom of andere bijzondere gelegenheden.

Na deze begroeting vertrokken we met z'n allen naar het huis van de leden van de gemeenschap Emmanuel om daar wat te eten en even op adem te komen. 's Avonds werden Julien en ik naar het kleinseminarie gebracht om daar te overnachten. Na een nacht van bijna twaalf uur, we hadden nauwelijks kunnen slapen in het vliegtuig, werden we aardig uitgerust wakker. Daarna zijn we met de andere vrijwilligers naar de Engelse Mis geweest en hebben we samen Dili verder ontdekt.

Na twee dagen in Dili werden we opgehaald door een chauffeur. Met een oudere vier-wiel-aangedreven terreinwagen reden we richting Baucau, de woonplaats van onze missie. De 125 kilometer lange weg die tussen deze steden ligt, is voor het grootste gedeelte nog onverhard, maar er wordt wel aan gewerkt om

hier een asfaltweg van te maken. Bij ravijnen en rivieren stonden de nieuwe bruggen al op hun plek te wachten totdat de asfalteermachines langs zouden komen. Het waren voor mij de eerste tekenen dat Oost-Timor nog sterk in ontwikkeling is. Dit is niet zo gek, aangezien het pas sinds 2002 onafhankelijk is. Na een lange kolonisatie door de Portugezen en een bezetting door Indonesië heeft het land de lastige taak om zich te ontwikkelen met een erfenis van eeuwenlange strijd en onderdrukking.

Na onze vier uur lange tocht van Dili naar Baucau over de hobbelige en stoffige weg, werden we hartelijk welkom geheten door twee priesters in de parochie van Baucau. De ene is de pastoor van de parochie en de directeur van de school genaamd Amo José ('Amo' kan vergeleken worden met het Engelse 'Father', een aanspreektitel dus voor een priester) en de ander is de kapelaan en tevens docent op de school genaamd Amo Luis. Dezelfde avond mochten we ons huis betrekken. Het is een eenvoudig huis met een keuken, drie eenvoudige badkamers, zonder douche maar met een bak water om je bij te wassen, een woonkamer en enkele slaapkamers. Al klinkt dit allemaal heel luxe en ruim, dat is het niet per se. Het is een huis dat niet de ons bekende westerse standaard heeft en waar niet alles werkt zoals het zou moeten. Op zo'n moment kom ik er toch achter dat we het maar goed hebben in Nederland. Zeker de eerste weken vroeg deze nieuwe woonsituatie veel aanpassingsvermogen en gewenning. Van tevoren wisten we wel in wat voor huis we zouden wonen, maar er zijn is toch iets anders dan het je voorstellen. Ondertussen zijn we er gelukkig wel aan gewend.



QUIRIEN VAN BERKEL

BAUCAU, OOST-TIMOR





Julien met onze net nieuw aangeschafte kip

De volgende dag werden we meegenomen naar de school, The Sacred Heart of Jesus High School, en werden we voorgesteld. Uiteraard kregen we weer een mooie 'tais' omgehangen en werden we begroet met een prachtig lied. Daarna kregen we een rondleiding in de school, die uit twee gebouwen met in totaal tien lokalen bestaat. Elk lokaal heeft een simpel white-board en er staan stoelen in met één brede armleuning, zodat er aantekeningen gemaakt kunnen worden. Aangezien de school sinds 2017 open is, zijn er op dit moment pas twee jaargangen. Volgend jaar komt er een derde jaargang bij en zit de school vol. De leeftijd van de scholieren ligt gemiddeld tussen de 15 en 18 jaar. Het is op deze school dat ik vanaf januari fulltime als docent Engels aan de slag mag.

De dag daarna werden we al voor de leeuwen gegoid. Amo José vond het wel een goed idee als we gelijk wat ervaring op zouden doen. Zodoende stonden Julien en ik, allebei afzonderlijk, alleen voor de klas en hadden we een uur de tijd om les te geven. Dus improviseerden we maar. Aangezien ik de lokale taal, Tetun, nog niet machtig was heb ik hen maar in het Engels gezegd dat ik die taal nog niet spreek, maar dat ik wel van hen kan leren. Ik heb toen verschillende voorwerpen en dieren op het bord getekend, waarbij ik de Engelse woorden erbij zette en zij het woord in Tetun. Zo konden we toch van elkaar leren en kreeg ik het uur wel vol. Het was in ieder geval een bijzondere eerste ervaring met lesgeven.

Op bedevaart naar Saibada

Tegen het einde van de eerste week werden we door Amo José gevraagd of we mee zouden willen op bedevaart naar Saibada. Het bisdom Baucau organiseerde een bedevaart naar dit Maria-heiligdom, ergens op een berg in het centrale gedeelte van het land. In de overtuiging dat Julien en ik samen met een chauffeur met de auto naar Saibada zouden rij-

den, meldden we ons zaterdagochtend bij de pastorie. Daar bleek dat we niet de enigen waren die mee zouden gaan. Sterker nog, er moesten nog negen mensen mee in de kleine terreinwagens. Na veel schuiven, duwen, passen en meten, zaten we als sardientjes in een blik in de auto en kon het avontuur beginnen. Na zo'n vijf uren rijden, hotsend en botsend over de stoffige Timorese wegen, kwamen we aan bij een rivier onderaan de berg waar Saibada op ligt. Onderweg hadden we wat vlees en vis gekocht voor de avondmaaltijd. Naast de rivier werd een vuur aangelegd en hier werden de kip geslacht, de vis gekookt en de varkenspoten gezouten en gegrild. Samen met wat gekookte rijst was het een heerlijke maaltijd. Rond 21:00 uur, het was al pikdonker, reden we de steile weg omhoog naar het heiligdom. Daar hebben we met z'n allen de rozenkrans gebeden en daalden daarna weer af naar onze slaappleats. Een zeil werd op de harde grond gelegd en boven ons werd een ander zeil gespannen en zo konden we rustig inslapen. De volgende ochtend werden we bij het eerste licht wakker. De geur van net aangestoken vuurtjes prikkelde onze neuzen en stijf en stram van de nacht stonden we op. Hierna zijn we in processie naar het heiligdom vertrokken en hebben we met alle gelovigen, zo'n drieduizend personen, de H. Mis gevierd. Dit laat wel zien dat het katholieke geloof erg leeft binnen de Timorese bevolking. 's Middags vertrokken we weer naar huis en konden we gelukkig met iemand anders meerijden die wat meer plek in de auto had.

De stad Baucau

In de weken die volgden hebben we de stad Baucau verder ontdekt. Baucau is de tweede stad van Oost-Timor en een voor Nederlandse begrippen kleine stad. Het is gelegen op een klif langs de kust aan de noordzijde van het eiland. De stad bestaat uit twee gedeeltes: het nieuwe, hoger gelegen gedeelte, de Villa Nova en het oude, lager gelegen gedeelte, de Villa Antica. Een ritje tussen beide stadsdelen duurt zo'n tien minuten met de lokale taxi. Deze lokale taxi wordt een 'microlet' genoemd. Het is een felgekleurd busje, volgeplakt met allerlei stickers en het is voorzien van een subwoofer, die altijd keihard aanstaat en het praten tijdens de reis onmogelijk maakt. Baucau zelf heeft bijna overal verharde wegen, alleen zitten er vaak wel flinke gaten in de weg. Er is geen goed trottoir, zodat je moet uitkijken dat je niet wordt aangereden. De huizen zijn vaak gebouwd van



OOST-TIMOR

QUIRIEN VAN BERKEL

The Sacred Heart of Jesus
parochiekerk in Baucau



eenvoudige materialen als beton, hout en golfplaat. Ook hier is de stad gehuld in een dikke laag stof. Er zijn hier en daar wel supermarkten, maar je kan er lang niet alles kopen. Voor verse groenten kun je terecht bij een van de vele standjes langs de weg, waar je voor één of een halve dollar een schaalje groenten kan kopen. Wil je meer keuze hebben, dan moet je naar de markt die hier twee keer per week, op donderdag en op zondag, gehouden wordt. Hier komen de boeren uit de streek om hun producten aan de man te brengen.

Naast het leren kennen van Baucau en haar bewoners was het voor ons ook tijd om onze missie nu echt te beginnen. Maar aangezien we pas in januari full-time met lesgeven aan de slag kunnen omdat dan het nieuwe schooljaar begint, moeten we nu nog even onze tijd zelf op een zinnige wijze invullen. We hebben de mogelijkheid om als invallers alvast op school te werken. Dit was in het begin wel lastig en vooral ook improviseren.

Om sommige mogelijkheden moet je vragen, andere mogelijkheden komen gewoon aanwaaien. Zo kregen we op een zekere middag de vraag van enkele buurmeisjes of we hen bijles Engels wilden geven. Zodoende hadden we er weer een nieuwe taak bij en ondertussen geven we hen drie keer per week een paar uur les.

Naast het lesgeven zijn we zelf ook bezig met studeren. Al vanaf dag één, en daarvoor was ik in Nederland al een beetje begonnen, zijn we bezig om Tetun te leren. Het is geen heel lastige taal, maar het vergt toch veel tijd om het goed onder de knie te krijgen. Gelukkig hoeven we geen vervoegingen te leren, aangezien altijd het hele werkwoord wordt gebruikt

in een zin en ook zelfstandige naamwoorden worden niet verbogen.

Huis en tuin

Naast het lesgeven en het leren van Tetun moeten ook gewoon de dagelijkse dingen gebeuren. Zo moet er om de twee dagen verse groenten gehaald worden op de markt. Aangezien we geen koelkast hebben, blijft het voedsel niet lang goed en moeten we wat vaker boodschappen doen. Ook moet het huis schoongehouden worden en zijn we ondertussen ook in de tuin bezig. Het regenseizoen komt eraan, dus dat betekent dat het nu tijd is om te gaan zaaien. Verschillende groenten, zoals worteltjes, uien, aubergines en mais zijn al gezaaid en het is afwachten tot het opkomt.

Daarnaast hebben we in de tuin ook een kippenhok dat hier nog stond van de vorige vrijwilligers. In de tweede week dat we hier waren, hebben we dan ook een kip op de markt gekocht. We hebben haar Kip Poule (het Franse woord voor kip) Un genoemd. We waren heel blij met haar, totdat ze na vijf minuten in het hok al besloot om te ontsnappen. Al snel zat ze op het dak van ons huis en even later verdween ze achter het huis van de burens. We dachten dat we haar al voorgoed kwijt waren, totdat we aan de buurtkinderen vroegen of ze onze kip hadden gezien. Binnen tien seconden na onze vraag hadden we de controle over de situatie geheel verloren en werd er door de kinderen een ware klopjacht georganiseerd. Een stuk of vier van hen schoten het dak op en renden over de daken van golfplaat op zoek naar de kip. De andere vijf begonnen de zoektocht op de grond. We stonden alleen nog maar naar springende, schreeuwende en rennende kinderen te kijken die achter onze kip aan zaten. Ze waren wel effectief want binnen enkele minuten was de kip gevonden en even later ook gevangen. Ondertussen zit ze weer veilig in haar hok en hebben we de gaten in het hok die te groot bleken opgevuld, zodat ze niet weer kan ontsnappen.

Een maand vliegt op deze wijze snel om. Een maand die bol staat van de vele indrukken en ervaringen die we hier al opgedaan hebben. Ik wil via deze weg ook van de mogelijkheid gebruik maken om u hartelijk te danken voor de steun die u mij biedt. Enerzijds door uw financiële giften, anderzijds door uw gebed en door de mentale steun die ik van velen van u al mocht ontvangen in de vorm van e-mails en berichten via de sociale media. Ik ben me er terdege van bewust dat



Een blik op de lokale markt

leraar engels



In de auto onderweg naar Saibada



De processie naar het heiligdom in Saibada



Microlet

mijn missie en mijn inzet hier zonder uw steun onmogelijk zijn. Ook al beginnen we pas net met ons werk hier, uw steun blijft welkom en ik hoop dat ik daarop mag blijven rekenen. Ik hoop u over enkele maanden opnieuw te verblijden met een update over mijn missie en het leven hier in Oost-Timor. Tot dan!

Hartelijke groet,
Quirien van Berkel



The Sacred Heart of Jesus High School



In een klaslokaal

Wat is FIDESCO

FIDESCO (samengevoegd van Fides (Geloof) en Coöperatie) is een internationale katholieke organisatie die in 1981 door de Gemeenschap Emmanuel in Frankrijk is opgericht. Fidesco zendt professionals over de hele wereld uit om bij te dragen aan de volledige ontwikkeling van de bevolking. Fidesco werkt altijd samen met de lokale kerk om juist de lokale ontwikkeling door kleinschalige projecten te stimuleren. Fidesco heeft meer dan 1500 vrijwilligers uitgezonden, waarvan 23 Nederlanders. Na een voorbereidingstraject gaan de vrijwilligers twee jaar op missie. Fidesco is als Internationale vrijwilligersorganisatie geaccrediteerd bij het Franse Ministerie van Buitenlandse Zaken en is verder lid van verschillende NGO platforms. In Nederland is Fidesco erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Giften zijn aftrekbaar van de belasting.



Hoe kunt u bijdragen?

Fidesco biedt u verschillende mogelijkheden om de missies van Nederlandse vrijwilligers of onze projecten financieel te ondersteunen. U kunt daarbij rekenen op onze discretie en verantwoording over de besteding. Steun ons via:

1) De antwoordcoupon

U dient deze volledig in te vullen en naar het hierop vermelde adres te sturen. Geef daarbij aan of het om een eenmalige donatie of om een periodieke overschrijving gaat.

2) Internet

Op de website www.fidesco.nl vindt u de mogelijkheid om via IDEAL op veilige wijze online te doneren.

3) Per bank

U kunt het geld rechtstreeks overmaken op bankrekening NL53 ABNA 0566 0142 97 t.n.v. Stichting Fidesco Nederland te Venlo o.v.v. de desbetreffende vrijwilliger of project.

Wij verzoeken u vriendelijk uw naam en adres onder vermelding van de desbetreffende donatie te mailen naar info@fidesco.nl of te sturen aan Stichting Fidesco Nederland in Voorhout. U kunt daarbij aangeven of u de missieverslagen wenst te ontvangen. Nadat u een gift heeft gegeven, houden wij uw adres in ons adressenbestand, en zullen u twee keer per jaar extra op de hoogte houden van onze activiteiten. Als u dit niet wilt, kunt u zichzelf schriftelijk afmelden hiervoor.

Bij voorbaat dank, Johannes Witt

nr.1



Voor informatie of sponsoring:
Rooseveltlaan 2
2215 NX Voorhout

tel.: 0852-731732
info@fidesco.nl
www.fidesco.nl